

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΤΡΩΝ

ΣΤΑΦΙΣ,
ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΙΣ

ΥΠΟ

ΔΙΟΝ. ΑΡΣΕΝΗ

ΠΑΤΡΑΙ ΜΑΙΟΣ 1899

(Ανατύπώσεις ἐκ τοῦ «Χρόνου»)

613

AR

13.781

ΚΑΣΤΑΦΙΣ

ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΙΣ

ΥΠΟ

ΔΙΟΝ. ΑΡΣΕΝΗ

ΠΑΤΡΑΙ ΜΑΪΟΣ 1899.

ΕΚΦΩΣ
αναγνώστη
καὶ ἀμφι
καὶ ἄλλο γυν
καὶ Β. Τ.
καὶ ἄλλο
σεως, καὶ
τὸς σταθ

613
AR
15787

ΣΤΑΦΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΙΣ

ΣΤΑΦΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟ ΤΟΥ 1893

Ὅπως καταστῶμεν τελείως σαφείς εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας, καὶ ὅπως μὴ ἀπομείνη οὐδέ σιὰ ἀμφιβολίας ἢ ἀπορίας εἰς πᾶσαν ἀντίληψιν ἐκ τῶν γυνυμῶν καὶ σκέψεων ἡμῶν ἐπὶ ταῦ σταφιδικῶν, ζητήματος, θ' ἀνατρέξωμεν ἀρχόμενοι εἰς ἐποχὴν προγενεσιέραν τῆς σταφιδικῆς κρίσεως, καὶ ἐπισκοποῦντες κατ' αὐτήν, τὴν θέσιν τῆς σταφίδος, ὡς ἐμπορικῶν εἰδους, καὶ τῆς σταφιδοπαραγωγῆς, θὰ παρακολουθήσωμεν κατόπιν τὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως ἀμφοτέρων ὑπὸ τὰς δημιουργηθείσας ἀκολούθως ποικίλας περιστάσεις.

Οὐδεὶς βεβαίως ἀγνοεῖ ὅπως ἀρεστή ἦτο ἡ θέσις τῆς σταφίδος πρὸ τοῦ ἔτους 1889, καὶ κατὰ μείζονα λόγον μέχρι τοῦ 1892. Τὸ ὀλίγον τῆς παραγωγῆς ἀνερχομένης τότε εἰς 120—135,000 τόννων, 255—287 ἑκατομμύρια λιτρῶν, καὶ ἡ πᾶν τε λ ἡ ε ἑλλειψις ἀποθεμάτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ ἐνταῦθα, εἶχον δημιουργήσει τοιαύτην τὴν

τύχην αὐτῆς, καὶ τοσαύτην τὴν ἀξίαν τῆς, ὥστε αἱ τιμαὶ τῆς δὲν κατῆρχοντο, ὡς γνωστὸν, κατὰ τῶν δρ. 200 ἐπὶ τρεχουμένης ἐπαρχιακῆς ποιότητος. Ἰδιαιτέρως δ,τι συνέβαλλε κατὰ τὸ μάλ-λον εἰς τὴν πολύτιμον αὐτὴν κατῆστασιν, ἦτο ἡ Γαλλικὴ ἀγορὰ ἢ καναναλισκουσα τότε, χάριν τῆς βιομηχανίας τῆς, μεγάλας π. σότ. τας. Κατὰ τὸ 1889, ἡ Γαλλία κατηνάλωσε μόνη 70,000 τόνων (140 ἑκατομ.). κατὰ τὸ 1890, 40,000 (85 ἑκατομ.), κατὰ τὸ 1891, 40 000 καὶ κατὰ τὸ 1892 20.000 (42 καὶ ἡμισυ ἑκατομ.) μόνον, ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς ἐσοδείας, ἣν εἶχομεν τότε καὶ ἣτις ἀνήλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 125,000 τόνων. (265 ἑκατομμύρια).

Κυρίως εἶπεῖν, ἡ Γαλλικὴ ἀγορὰ ἦτο τὸ στάδιον ἐπὶ τοῦ ὀρυκτοῦ ἐθριάμβευσε τότε τὸ προϊόν μας, ὑπὸ βιομηχανικῆν ἔποψιν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριδῶς ἐποχὴν, καὶ ἡ θέσιν τῆς σταφιδοπαραγωγῆς ἔβαινε κατ' ἀνάλογον πρὸς τὴν σταφίδα λόγον, αἱ μεγάλοι δὲ τίμαι ἄς ἀπελάμβανεν αὐτὴ, τὴν καθίστων τελείως εὐέλπιδα, καὶ οὐδένα ὑποπεύουσαν διὰ τὸ μέλλον κίνδυνον. Δυστυχῶς ἐνταῦθα ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ πολλά, καὶ νὰ εἴπῃ, περισσότερα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν πολιτείαν τῆς σταφιδοπαραγωγῆς κατὰ τὰ εὐτυχῆ ἐκεῖνα ἔτη.

Ἡ σταφιδοπαραγωγή τυφλωθεῖσα ἀπὸ τὴν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν λάμψιν τοῦ εἰσρέοντος ἐν Ἑλλάδι χρυσοῦ, μεθυσθεῖσα ἀπὸ τὸ ἀδιάκοπον ρεῦμα τοῦ ἐκ τῆς σταφίδος πλούτου, ἐπολιτεύθη καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἐποχὴν μετ' ἀφροσύνης — ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ τὸ εἴπωμεν — χαρακτηριζούσης τοὺς λαοὺς μόνον ἐκείνους, οἵτινες φέρονται βί

αίως πρὸς τὴν παρακμὴν καὶ τὸν ὄλεθρον. Ἡ σταφιδοπαραγωγὴ τότε, μ ὄλας τὰς λαμπράς, τὰς ὄνειρώδεις ἐκείνας τιμὰς, δι' ὧν ἠδύνατο κάλλι-στα ν' ἀποκαταστήσῃ περιουσίαν ἐδραίαν καὶ νὰ ὀχυρωθῆῖ κατὰ πάσης ἐνδεχομένης δυσμενείας τῆς τύχης, ἡ σταφιδοπαραγωγὴ ἐπαναναμβάνο-μεν, οὐ μόνον κατηνάλου κατ' ἔτος καὶ μέχρι λεπτοῦ τὰς ἐκ τῆς σταφίδος προσόδους, ἀλλὰ καὶ ἐχρεώονετο ἀκόμη. Ἐπὼς ἀντεπεξέβληθῖ εἰς τὰς κλεθρίας ὀρμὰς τῆς σπατάλης αἵτινες τὴν ἠγὼν ἔκαὶ τὴν ἔφερον τότε.

Τὸ θέαμα, ὡς πάντες ἐνθυμοῦνται, ἦτο γοητευτι-κὸν κατ' ἐπιφάνειαν, ἀλλ' οἰκτρὸν καὶ ἀπελπι-στικὸν κατ' οὐσίαν.

Δὲν ὑπῆρξε κωμόπολις σταφιδικὴ τῆς Πελο-ποννήσου, εἰς ἣν νὰ μὴ ἀντήχησεν ἡ φωνὴ τῶν ἐξ Ἐυρώπης Μαινάδων·, ὀλη δὲ ἡ Πελοπόννησος ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἶχε μεταβληθῖ εἰς δυσεικόνι-στον στάδιον εὐωχουμένου λαοῦ, καταντήσαντος μέχρι τοςαύτης παραφορᾶς. ὡστε καὶ αὐτὸν τὸν ὕψιστον νὰ πυροβολῖ μὲ ἐ-κατοντάδραχμα εἰς ἐνδειξιν βεβαίως εὐγνωμοσύνης, διὰ τὸ πολῦτιμον προῖδν δι' οὗ ἐπρόβλεψε τὴν πατρίδα του.

Διὰ τοῦτο, δταν κατόπιν ἐφύσησεν ἀμειλικτος ὀ βορρᾶς τῆς συμφορᾶς, δταν ἡ ἀπρόοπτος σταφι-δικὴ κρίσις, ὡς ἄλλος καταστρεπτικὸς σεισμός-συνεκλόνησεν ἐκ βάθρων τὸ σταφιδικὸν ἔδαφος, καὶ ἐκρήμνισε τοὺς χρυσοῦς τῆς σταφιδοπαραγωγῆς πύργους, ὀλόκληρος αὐτητότε, ἀπὸ τὸ πρῶτον τῆς κρίσεως ἔτος, εὐρέθη δυστυχῆς καὶ κατάχρεος.

Ἄς πιστεῦσῃ ἡ σταφιδοπαραγωγὴ, ὅτι ἐνθυμού-μενοι τὴν θλιδεράν ἐκείνην ἐποχὴν, καὶ διατυ-

πρὸντας τὸ πνευμά της ἐνταῦθα, βλιθόμεθα βαθύτατα, πιστεύομεν ὅμως ἐξ ἄλλου ὅτι ἡ ἀλήθεια συμφέρει πάντοτε νὰ παρίσταται γυμνή, διότι τότε καὶ μόνον τὰ ἀποτελέσματα ἐπέρχονται καλὰ καὶ σωτήρια.

Ἡ σταφιδοπαραγωγή θὰ ἔχη βεβαίως ἤδη κατανοήσει μετ' ἐδύνης, ὅπως οὐκ ἐλεύθρια ὑπῆρξαν αἱ συνέπειαι τῆς ἀφροσύνης ἐκείνης. Συνέπειαι καταστρέψασαι οὐ μόνον αὐτήν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμπόριον, καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὸ γόητρον αὐτῆς τῆς σταφίδος, ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς ἀγοραῖς. Διότι, ἂν ἡ σταφιδοπαραγωγή, μετὰ τὰς τιμὰς τὰς ἀρίστας αἰ ἀπελάμβανε τότε, δὲν ἐπατάλει ἀδικαιολογήτως, καὶ ἂν προυνόει νὰ φελλῆται τοῦ πλοῦτου της ἐκείνου, διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην συμφορᾶν, ἡ ἐπελευθῶσα κατόπιν κρίσις, δὲν θὰ κατέστρεφεν αὐτήν τὸσιν ἀμέσως, θὰ ἤδύνατο δὲ ἐπὶ σειράν ἐτῶν ν' ἀνθέξῃ εἰς τὸ δυσμενὲς τῶν περιστάσεων· τότε δὲ οὔτε τὰ κτήματά της θὰ ἔβλεπεν ἀκαλλοτριούμενα ὑπὸ τῆς τοκογλυφίας καὶ ἐν γένει τῶν λανειστώων, οὔτε — ὅπερ χεῖριστον — θὰ εἶχεν ἀνάγκην νὰ προστιέρῃ ἀντὶ πινακίου φακῆς τὴν σταφίδα εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἀγοράς, συντριβούσα τοιοῦτοτρόπως τὸ γόητρον καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῆς καὶ καθιστῶσα τσατοῦρον δύσκολον καὶ ἐπικίνδυνον τὸ μέλλον της.

Αὕτη καὶ μόνη εἶνε ἡ ἀλήθεια, ἀλήθεια δυστυχῶς λίαν ἐδυνηρά, ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἀκώμη ὑφίστανται ἀναμέσον ἡμῶν, ἂν δὲ ἐξ ὅλης τῆς ἀκατονομάστου ἐκείνης καταστᾶσεως, εἰς τὴν εἶχε περιέλθει ἡ εὐτυχῆς τότε σταφιδοπαραγωγή, πρέπει νὰ ἐξαιρέσῃ τις τι καὶ νὰ βῶνται εἰς αὐτὸ συγγνάμην, τοῦτο εἶναι ἡ αὐξήσις

και μόνη τῶν φυτειῶν, εἰς ἣν ὄλοι τότε προέβησαν ἐνθαρρυνθέντες εὐλόγως ἐκ τῆς θέσεως και τῆς ἀξίας τῆς σταφίδος.

Η ΚΡΙΣΙΣ ΚΑΙ Η ΕΞ ΑΥΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τὸ ἔτος 1893 ἀνέτειλεν, ὡς γνωστόν, ἀπαίσιον διὰ τὸν σταφιδικὸν κόσμον και ἐν γένει τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ Γαλλία, ἡ τόσον εὐεργετικὴ ἐν τῷ παρελθόντι πρὸς τὴν σταφίδα, ἡ Γαλλία ἡ καταναλίσκουσα τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς ἐσοδείας, μᾶς ἐκλείσεν ἀποτόμως και ἐρμητικῶς τὰς πόλας τῶν ἀγορῶν τῆς, εἶλε δὲ γνωστὴ ἡ ὀξύτης τῆς πρὸς τὸ προϊόν μας καταφορᾶς τοῦ Τουρέλ, ἐκ πνεύματος προστατευτικοῦ τῶν Γαλλικῶν ἀμπέλων.

Τὸ κτύπημα ὑπῆρξε κυριολεκτικῶς θανάσιμον.

Ἡ θαυμασία ἰσορροπία προσφορᾶς και ζήτησεως, ἡ προσπορίζουσα ἐκτίμησιν και ἀξίαν πρὸς τὸ προϊόν μας κατεστράφη, ἡ δημιουργηθεῖσα δι' ἀμέσως κατάστασις ἐνέκλειεν ἀπηνέστατον τὸν κίνδυνον διὰ τὸ μέλλον τοῦ εἶδους, ἀφοῦ ἐπὶ παραγωγῆς 185,000 τόννων (393 ἑκατομμυρίων) εἶχόμεν πρῶτην ἤδη φορὰν κατὰ τὸ 1893 ἀπόθεμα τόσον μέγα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ και ἐξωτερικῷ 40000 τόννων (85 ἑκατομμυρίων).

Ἡ ἀπώλεια τοῦ γοήτρου τῆς σταφίδος ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἡ σημειωθείσα διὰ τῆς μεγίστης διαστάσεως τῆς χωριζούσης τὴν τιμὴν τῶν 12—σελινίων κατὰ στατήρα—μικροτέραν τιμὴν πρὸ τῆς

κρίσεως—καὶ 4)6, τεσσάρων καὶ ἡμίσεως, μετὰ τὴν κρίσιν, ἡ ἀπώλεια λέγομεν αὐτῆ τοῦ σταφιδικοῦ γοήτρου, γνωστὸν εἶνε ὅποιαν ἐδημιούργησε κατάστασιν καὶ πόσον μετέβαλε τὴν θέσιν τῆς σταφιδοπαραγωγῆς καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τὴν οἰκονομικὴν καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς πίστεως αὐτῆς πρὸς τοὺς δανειστάς της. Τότε τὸ πρῶτον ἀπεκαλύφθη, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν, ἡ παθητικὴ κατάστασις αὐτῆς, ἡ κρυπτομένη τέως ὑπὸ τὴν ζάλην ἀλογίστου βίου, καὶ ἔκτοτε ἤρχισαν οἱ πλειστηριασμοὶ οἱ ἄφθονοι, αἱ μέχρι λαίμου χρεώσεις, οἱ θρίαμβοὶ τῆς τοκογλυφίας, ἡ πενία, ἡ πείνα, καὶ ἡ ἀπόγνωσις !

Βεβαίως ἐν τοιοῦτον καθεστῶς δὲν ἔπρεπεν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ διατηρηθῆ διότι ἐνέκλειε τὴν ἀποσύνθεσιν καὶ τὸν θάνατον.

Ἐπεβάλλετο ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ νὰ κρατήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὅπως δὴποτε ἐν τῷ κρημνῷ ἐκείνῳ τοῦ ὀλέθρου, πρὸς ὃν ἐφερόμεθα μεθ' ὀρμῆς, διότι δὲν εἶχομεν πλέον ἐνώπιον ἡμῶν ζήτημα περιπετείας τινὸς τῆς σταφίδος, ἀλλὰ ζήτημα ὑπάρξεως αὐτῆς, καὶ ὑπάρξεως τῆς σταφιδοπαραγωγῆς.

Ἡ ἐξεύρεσις οἰουδήποτε μέτρου, ἀνακόπτοντος τὴν δριμύτητα τῶν περιστάσεων ἐξεδηλοῦτο ὑπὸ πάντων ὡς ἐπιβαλλομένη, τοιοιτοτρόπως δὲ ἡ παρακράτησις κοινῆ ἐργασίᾳ, ἐψηφίσθη καὶ ἐγένετο Νόμος τοῦ Κράτους.

Δι' αὐτῆς κατωρθώθη νὰ ἐξαλειφθῆ τὸ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ ἐσωτερικῷ μέγα ἀπόθεμα καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπανέλθῃ ἡ ἰσορροπία παραγωγῆς καὶ ζήτησεως, ἐμολογουμένως δὲ Ἑθνικὴ θέον νὰ ἐφαίξηται ἐγγνωμοσύνη εἰς ἐκείνους αἵτινες

περιέβαλλον τὸ μέτρον τοῦτο μὲ τὴν δύναμιν καὶ τὸ κῦρος τοῦ Νόμου.

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΕΩΣ

ΩΣ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΩΣ ΘΕΣΜΟΥ

Πρὶν ἢ ἐπιχειρήσωμεν ν' ἀναλύσωμεν ἐνταῦθα μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς σαφηνείας, θετικότητος καὶ ἀκριβείας τὴν παρακράτησιν, ὡς μέτρον καὶ ὡς θεσμόν, καὶ πρὶν ἢ παρουσιάσωμεν, γυμνά τ' ἀποτελέσματά της, ἀνάγκη νὰ μὴ ἀπροσιωπήσωμεν σημαντικώτατον γεγονός, συντελεσθὲν κατὰ τὸ μεταξὺ τοῦ 1891—1898, διάστημα καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπῆλθε μεταβολὴ εἰς τὸ καθέλου σταφιδικόν καθεστὸς. Ἐτι μᾶλλον ἢ ἀνάγκη αὕτη καθίσταται ἐπιβλητικὴ, καθόσον ἐκ τῆς μεταβολῆς αὐτῆς ἔχομεν νὰ διδαχθῶμεν οὐχὶ ὀλίγα, εἰδικώτερον δὲ καὶ νὰ συμπεράνωμεν ἂν συμφέρει πλέον εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ μέλλον τοῦ εἴδους νὰ δεσμεύηται καὶ περιορίζηται ἐν τῇ ἐξελίξει αὐτοῦ.

Ὁ λόγος περὶ τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς σταφίδος.

Ἄμα τῇ κρίσει, καὶ καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν κινδυνώδη ἐποχὴν τῆς σταφιδικῆς παρακμῆς—ἂν ἐπιτρέπηται ὁ χαρακτηρισμὸς—τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον, τὸ ὑποστάν καιριώτερον τὸ κτύπημα, δὲν ἀπώλεσεν οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον τὸ θάρρος του.

Ἐμπνεόμενον ὑπὸ τῆς τόλμης ἣτις ἔγκειται ἐν αὐτῇ τῇ φύσει του καὶ ἐξυπηρετοῦν μετὰ ζέσεως

τὴν ἀποστολὴν του, ἐσκέφθη ὅτι ἡ κατάστασις ἐκείνη ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ καὶ διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἦτο ἀδυσώπητος ἀνάγκη οὐχὶ θεωριῶν, ἀλλὰ δράσεως. Καὶ τὴν δρᾶσιν ταύτην ἀνέπτυξε μετὰ τοῦ ζήλου ἐκείνου, ὅστις χαρακτηρίζει καὶ ὅστις κατάγεται ἐκ τοῦ συμφέροντος, δὲν παρήλθε δὲ μακρὸς χρόνος καὶ νέα στάδια καταναλώσεως ἠνοιχθῆσαν εἰς τὴν προοδευτικὴν ἐπιμονὴν του.

Δάτρις τοῦ συστήματός τῆς διαδόσεως τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον, κατώρθωσε νὰ ἐξαπλώσῃ ταύτην ὅχι μόνον δὲ κατέκτησε τοιοῦτοτρόπως νέας ἀγορὰς διὰ τὴν σταφίδα μας, ἀλλὰ κατώρθωσε καὶ τὴν κακίστην ποιότητα ταύτης νὰ ἐξοδεύῃ.

Καὶ σὺν τῇ βαθμιαίᾳ ἐξελίξει, εὐρέθημεν αἰφνης πρὸ καταστάσεως ὅλως νέας, καταστάσεως οὐχὶ πλέον ἐπικινδύνου καὶ ὀλεθρίας, ἀλλὰ καλῆς, ἱκανοποιητικῆς, πλήρους ἐλπίδων, διότι τὸ ἀπόθεμα τὸ ἐναπομένον μετὰ τὸ κλείσιμον τῶν Γαλλικῶν ἀγορῶν καὶ ὅπερ εἶχε καταστήσει ἀκίνδυνον κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον ἔτος ἡ παρακράτησις, τὸ ἀπόθεμα λέγουμεν ἐκεῖνο δένυπῆρχε πλέον ὡς ἐκ τῆς διαδόσεως ἣν εἶχε ἐπιτύχει τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον.

Ἄς ὀμιλήσουμ οἱ ἀριθμοί.

Ἐπὶ τὸ 1893 καὶ ἐντεῦθεν τὸ κλείσιμον τῶν Γαλλικῶν ἀγορῶν μᾶς εἶχεν ἀφίσει ἀπόθεμα ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ περίπῳ τόννους 40,000 (85 ἑκατομμύρια.) Ἡ παραγωγή ἐκυμαίνεται κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα μέχρι τοῦ 1896 εἰς τόννους 150—155,000 (320—330 ἑκατομ.). Ἡ κατανάλωσις ἀκριδῶς τότε ἀνήρχετο εἰς τόννους κατὰ μέσον ὄρον, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ρωσσίας, 155,000 τόν. (330 ἑκατομ.) καὶ

πλέον, ὡς ἐξάγεται ἐκτῶν διαφόρων ἐπισήμων στατιστικῶν.

Βλέπομεν λοιπὸν καθαρῶτατα, ὅτι ἡ παρακράτησις μέχρι τοῦ 1896 ἐπολέμησε νικηφόρος τὸ ἀπόθεμα, εἶχε δὲ ἐπέλθει, ὡς καταδεικνύουν οἱ ἄνω ἀριθμοὶ ἢ ἐξίσωσις παραγωγῆς καὶ ζητήσεως, συμπεριλαμβανομένου πάντοτε καὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἐλάμβανεν ἡ Φωσσία.

Ἐνταῦθα παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ ἐπιστήσουν πολλήν τὴν προσοχήν των ἐπὶ τοῦ ἐξῆς γεγονότος.

Κατὰ τὸ 1896—97 ἡ κατανάλωσις ὑπερέβη τὰς προσδοκίας καὶ τῶν μᾶλλον αἰσιοδόξων καὶ ἐφθάσε σχεδὸν εἰς τόνους 153,000 (325 ἑκατομ.) ἐκ τῶς τῆς Φωσσίας, ὡς ἐξῆς:

Ἐν Ἀγγλίᾳ κατὴν ἀλωθησαν	T. 70,102
Ἐν Continente	» T. 47,406
Ἐν Γαλλίᾳ	» T. 11,590
Ἐν Ἀμερικῇ Καναδᾷ	» T. 16,685
Ἐν Αὐστραλίᾳ	» T. 2,402
Ἐἰς διάφορα ἄλλα μέρη	» T. 964
Ἐγχώριος βιομηχανία	» T. 3,500
Ἦτοι καθαροῦ βάρους	T. 152,659

Ἐχομεν λοιπὸν κατὰ τὸν ἄνω πίνακα παγκόσμιον καὶ πραγματικὴν κατανάλωσιν συμφώνως τοῖς ἐπισήμοις στατιστικοῖς τῶν κ.κ. Μόρφυ ἐν Πάτραις Pello Edgcomb Liverpool Dried fruit Association ἐν Λονδίῳ, τόνων ἑκατὸν πενήτηντα τριῶν χιλ. ἐκ τῶς τῆς Φωσσίας πάντοτε. ἔχομεν δηλ. τελείαν ἐξίωσιν παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως — ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ παραγωγή θὰ φθάνη κατ' ἑτος εἰς 31 ἑκατομ. ὅπερ καθ' ἡμᾶς ἀδύνατον—

καί με τιμάς λίαν ικανοποιητικάς, καθόσον δλόκληρος ἡ ποσότης αὕτη κατηναλώθη ἀπὸ 8ρ 170—240 φόμπ εἰς ἡμίσακκα, ὡς πάντες ἐνούμοϋνται.

Ὅστε, ἂν ἀνακεφαλαιώσωμεν δλα τ' ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα καὶ ἂν συμβουλευθῶμεν τὸ πνεῦμα τῶν ἀριθμῶν θὰ πεισθῶμεν ὅτι κατὰ τὸ 1896—97 οὐ μόνον ἡ κατανάλωσις μας ἠϋξήθη ἐξισωθεῖσα πρὸς τὴν παραγωγὴν. ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὅτι ἡ αὔξησις αὐτῆς ἐγένετο με τιμάς ικανοποιητικωτάτας.

Ἐς ἐξετάσωμεν ἤδη καὶ τὸ ἔτος 97—98.

Κατ' αὐτὴν εἶχομεν παραγωγὴν, ὡς εἶνε γνωστόν τοῖς πᾶσι· μικράν ἤτοι 130,000 τόν. (277 ἑκατομ.), μᾶς ὑπελείποντο δὲ συνεπῶς 20—25,000 τόν. (42—53 ἑκατομ) ἀκόμη, ὥπως συμπληρωθῆ τὸ πρὸς οὐτινδὲς εἶχεν ἀνάγκην ἡ κατανάλωσις. Διότι εἰς οὐδενὸς πλέον τὸ πνεῦμα ὑπάρχει φρονούμεν ἀμφισβολία, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἔτος 96—97 κατανάλωσις δὲν ἦτο κατανάλωσις θετικῆ, πραγματικῆ, παγία.

Ἡ παραγωγὴ λοιπὸν τοῦ ἔτους 97—98 ὑστέρει τὴν κατανάλωσιν κατὰ 20—25,000 δλους τόν. Δυστύχημα τῆ ἀληθεία ὄχι μικρὸν, διὰ τὸ ὅποσον οὐδεὶς ὁ ὑπεύθυνος, καθόσον ὀφείλεται εἰς τὴν φύσιν.

Ἄλλ' ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ἐρωτήσωμεν ἐνταῦθα. Ἐν ἡ ἐποχῇ εἶχομεν ἀναμφισβήτητον κατανάλωσιν 150,000 τόνων (320 ἑκατομ.) καὶ πλέον καὶ παραγωγὴν 130000, (277 ἑκατομ.), εἶχομεν τοῦτέστι ἔλλειμα 20—25 χιλ. τόν. (42—53 ἑκατομ.) ὥπως συμπληρωθῆ τὸ ὅλικὸν ποσόν, οὐτινος εἶχον ἀνάγκην οἱ ἴπανταχοῦ ἄγοραί, ἐπε-

τρέπετο και ἡμεῖς νὰ ἐπιβάλωμεν τὴν παρακρά-
τηριον και νὰ στερήσωμεν δι' αὐτῆς εἰκοσι χιλιά-
δων τόννων, 42 ἑκατ. σχεδόν, τὴν κατανάλωσιν'
Ἐπετρέπετο νὰ ζημιώσωμεν τόσον ἐγκληματικῶς
τὴν σταφιδοπαραγωγὴν, καταστρέφοντες τὰ συμ-
φέροντά της και δὲν ἦτο αὐτόχροημα ἔγκλημα;
δολοφονίας κατὰ τοῦ μέλλοντος τῆς σταφίδος, ὃ
ἐξαναγκαστικὸς ἐκεῖνος περιορισμὸς, ὃν ἐπιβάλ-
λομεν εἰς τὴν κατανάλωσιν, ὑποχρῶσαντες αὐ-
τὴν νὰ συνειθίστηνὰ τρώγῃ ὀλιγωτέραν σταφίδα;
Δεν διεπράξαμεν μωρίαν ἀσύγγνωστον ἐπιδιώξαν-
τες διὰ τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης ἐφαρμογῆς τῆς πα-
ρακρητήσεως τότε, βεβιασμένων ὑψωσιν τιμῶν,
τῆς ὀποίας τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἤξυνατο νὰ εἶναι
ἄλλοιον. ἢ οἶον ἐπῆλθε, ραγδαία δηλ. κατάπτω-
σις αὐτῶν ἀκολουθῶς;

Και ἐξῆλθε τότε τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον και
ἐφώναξε και διεμαρτυρήθη και κατέδειξε τὸ ὀλέ-
θριον ἐνδεχομένης ἐφαρμογῆς τῆς παρακρατήσεως
και παρέστησε γυμνήν και ἀληθῆ τὴν κατάστα-
σιν και ὑπέδειξε τὰς συνεπείας, ἃς θὰ εἶχε και ἔ-
φερε στατιστικὰς και παρέθεσεν ἀριθμούς . . . . .
Μάτην.

Αἱ φωναὶ αἱ διάτοροι και οἱ ὀδυρμοὶ ὑπὲρ τῆς
ψυχοραγούσης σταφιδοπαραγωγῆς, κατέπνιξεν
τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας, καθὼς ἐπίσης κατόπιν
τὸ κομματικὸν πνεῦμα ἐξεμηδῆνισε τὸ πνεῦμα τῆς
φρονήσεως ἐν τῇ σκέψει τῆς Πολιτείας.

Και ἐπειδὴ φρονοῦμεν ὅτι δὲν μᾶς εἶναι ἐπιτε-
τραμμένον ἔτταῦθα θὰ ὀμιλῶμεν δι' ὀποθέσεων και
λόγων ψευδῶν, και ἐπιχειρημάτων στερουμένων
ἀληθείας, θὰ παραθέσωμεν μιαν πρὸς μιαν ὄλας

σας ἐπιζημιωτάτας συνεπείας, ὡς εἶχεν ἢ ἐπιβληθεῖσα τότε παρακράτησις.

**ΕΠΙΒΛΑΒΕΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΕΩΣ**

Α') Ἐλάττωσις τῆς καταναλώσεως ἀπὸ 152,000 τόννων εἰς 115,000, ἤτοι ἐλάττωσις 48,000 τόννων ἴσον πρὸς 107 ἑκατομμύρια λιτρῶν. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ θλιβερώτερον ὑπόδειγμα τῆς ἐκ τῆς παρακρατήσεως ζημίας, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀρνηθῆ κανεὶς τὴν γνησιότητα τοῦ ἀνω ἀριθμοῦ τῶν 115 χιλ. τόννων, καθόσον δλαὶ αἱ στατιστικαὶ τὸν ἀναφέρουν, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ τοῦ κ. Μόρφου, ἐφ' ὧν καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπέρμαχοι τῆς παρακρατήσεως ἐστήριξαν τοὺς ὑπολογισμοὺς των, (Ἴδε καὶ ὀμιλίαν τοῦ κ. Θεοδωρίδου ἐν τῷ Σταφιδικῷ Συνεδρίῳ.)

Ἐπειδὴ ἔμως ἡ ἐλάττωσις αὕτη ἐκφράζεται γενικῶς, πρὸς καταπολέμησιν καὶ τῆς τραχυτέρας δυσπιστίας, παραθέτομεν ἐνταῦθα τὴν κατανάλωσιν εἰς ἐκάστην τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἀγορῶν καὶ εἰς Ἀμερικὴν, κατὰ τὸ 1897—98 καὶ τὴν κατὰ τὸ 1896—97 ἣν λαμβάνομεν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ, ὃ δὲ ἀναγνώστης ἄς κάμῃ τὴν σύγκρισιν.

	<u>1896—97</u>	<u>1897—98</u>
Κατανάλωσις Ἀγγλίας	70,112	57,500
» Ἀμερικῆς Καναδά	16,585	13,500
» Αὐστραλίας	2,102	3,300
» Γαλλίας	11,890	2,000
» Κεντινέντε	47,406	23,000
» διχθόρων μερῶν	964 ἀπόθεμα	
Ἐγχώριος βιομηχανία.	3,500	Αὐγ. 96 5,000
	<u>152.659</u>	<u>104,300</u>

Ἰδοὺ τὸ πρῶτον καὶ σπουδαϊότατον κατῶρθωμα τῆς παρακρατήσεως 48 χιλ. τόννοι ἀφηρέθησαν ἀμέσως ἐκ τοῦ στόματος τῆς καταναλώσεως, ἢ ἀφαίρεισι δὲ αὕτη, δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῇ ποῖα εἶχεν ἐπὶ τοῦ καθόλου ἐμπορίου ἀποτελέσματα.

Πρέπει νὰ ᾔηνε τις ἐμπορος, νὰ ἔχη ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν συνθηκῶν, ὅφ' ἂς ἐξυπηρετεῖται ἢ σταφίς ὡς ἐμπορικὸν εἶδος, δ. ἀ νὰ κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ ἰδέαν ἀρτίαν τῆς τεραστίας ζημίας, ἣτις ἐπληξε τὸ προϊόν μας.

Καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει σπουδαιότερον παράδειγμα, ὅχι πλέον τῆς ζημίας, ἀλλὰ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, θ' ἀναφέρωμεν τὴν Γερμανίαν, ἐκθέτοντες συγχρόνως καὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς ὡς νέας καὶ πλήρους ἐλπίδων ἀγορᾶς τοῦ πολυτίμου προϊόντος μας, καὶ τί ἐξηναγκάσθη νὰ πράξῃ ἀκολούθως μετὰ τὴν ὀλεθρίαν αὐτὴν ἐλάττωσιν.

Ἡ Γερμανία (Continent) μέχρι τοῦ 1893 δὲν ἐγνώριζε, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἢ τὴν ἐπτανησιακὴν σταφίδα, μὴ ἀγοράζουσα καθόλου σχεδὸν τοιαύτην ἐπαρχιῶν.

Ἀπὸ τοῦ 1893 ὁμως καὶ ἐντεῦθεν, χάρις εἰς τὰς προσπάθειας, τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὴν δρασίαν τοῦ ἐμπορίου, ἤρχισεν εἰσάγουσα καὶ καταναλίσκουσα βαθμηδὸν ἀξιολόγους ποσότητας ἐπαρχιακοῦ πράγματος καὶ ἐν συμβουλευθῶμεν τὰς στατιστικὰς θὰ ἴδωμεν ὅτι ἐνῶ κατὰ τὸ 1892 κατηνάλωσε μόλις 18,000 τόννων κατὰ τὸ 1896—97 ἢ κατανάλωσις αὐτῆς ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 46—47,000 !

Προφανῶς αἱ προσπῆθειαι τοῦ ἐμπορίου ἐστὲ φθίθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας καὶ ἢ Γερμανία

δὲν κατέστη πλέον σταφιδικὴ ἀγορὰ πολύτιμος καὶ μόνον, ὡς ἐκ τῆς καταναλώσεώς της, ἀλλὰ καὶ ὑποσχομένη χρυσοῦν μέλλον, ὡς ἐκ τῆς προτιμῆσεως ἣν ἐξεδήλωσε ζωνρότατα πρὸς τὸ προϊόν ἢ ἀκμαία βιομηχανία της.

Παρενέβη ἔμως ἀδυσώπητος ἡ παρακράτησις καὶ ἡ παρέμβασίς της ἤρκεσε νὰ μεταβάλλῃ ἄρβην καὶ οἰκτρῶς τὴν κατάστασιν. Τὸ ποσὸν τῶν 46, 000 τόννων τοῦ 1896—97, οὗς ἐχρειάσθη ἡ καταναλώσις ἐκεῖ ὑπεβιάσθη εἰς 23, 000 μόνον κατὰ τὸ 1897—98, ὅτε ἐφημέρσθη ἡ παρακράτησις, αἱ δὲ ἀξιώσεις ἐντεῦθεν ἠνάγκασαν αὐτὴν νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλας σκέψεις καὶ ν' ἀναζητήσῃ ἄλλα στάδια προμηθείας της.

Ἀξιοῦσα ἡ Γερμανία νὰ προτιμᾷ μὲν τὴν σταφίδα μας διὰ τὴν βιομηχανίαν της, ἀλλὰ νὰ τὴν ἀγοράσῃ εἰς τιμὰς λογικὰς, εἶδεν αἰφνης ὅτι τῇ ἦτο δλωρ ἐπιζήμιον νὰ προμηθεύηται αὐτὴν εἰς τὰς τιμὰς ἐκεῖνας, ἃς εἶχεν ἐμπνεύσῃ τότε ἡ παρακράτησις καὶ ὁ ἀνόητος συλλογισμὸς ὅτι «Τί θὰ κάμουν; θὰ τὸ πάρχουν.»

Ἐστράφη λοιπὸν ἀλλαχοῦ, καὶ ἐσκέφθη ὅτι ἡ σταφίς τῆς Σμύρνης ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας της, ἀφοῦ, ἄλλως τε, μεταξὺ τῆς τιμῆς αὐτῆς καὶ τῆς τιμῆς εἰς ἣν προσεφέρετο ἡ ἰδική μας ἦτο μεγίστη διαφορά. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐπλήρωσε καὶ πληροῦ ἐξ αὐτῆς τὰς ἀνάγκας της, χωρὶς νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἀλαζονείαν τῶν ἡμετέρων ἀξιώσεων.

Καὶ ἀναμίννησκόμεθα ἐνταῦθα μετὰ ἑλευθεροῦ

μειδιάματος, τῆς κωμικοτάτης ἐκείνης σκέψεως τῶν παρακρατητικῶν.

• . . . Νὰ κάμωμεν παρακράτησιν καὶ κατόπιν νὰ ἐπιζητήσωμεν νέα στάδια καταναναλώσεως » διαδίδοντες διὰ πρακτορείων δωρεάν ἐν ἀνάγκῃ σταφίδα . . . ἐκ τῆς παρακρατήσεως! »

Ἰψίστε Θεέ!!

Μὰ διατί νὰ δώσωμεν δωρεάν τὸ πρᾶγμα ἄφου ἢ Γερμανία μᾶς τὸ ἐπλήρωσε καὶ πληράνει 20 — 25 μάρκα καὶ τῆς τὸ ἀφαιρέσατε χάριν τῶν ἀναγκῶν . . . τῆς παρακρατήσεως; Διατί θέλετε νὰ ἐξοδεύητε διὰ πρακτορεῖα πρὸς διάδοσιν ἄφου μηδὲν ἐξοδεύοντες ἀπολαμβάνετε τοῦναντίον πολλά;

Ἰποθέτομεν ὅτι ἀρκετὰ ἐξετυλίχθη ἡ ἀπόδειξις τῶν ζημιῶν ἄς προὔξενησεν ἢ διὰ τῆς παρακρατήσεως ἐλάττωσις τῆς καταλώσεως τοῦ προϊόντος μας. Ἡ Γερμανικὴ ἀγορὰ ὀμιλεῖ ἀκαταμαχίτως, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, θὰ ἦτο δὲ περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γαλλίαν κλπ. εἰς ἃς ἐπίσης ἢ κατανάλωσις ὑπέστη σημαντικὴν μείωσιν.

Ἐὰν ἐλθωμεν ἤδη εἰς τὰς ἄλλας συνεπείας τῆς παραλόγου ἐφαρμογῆς τῆς παρακρατήσεως ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ἐντεῦθεν.

2) Ζημῖα τῆς παραγωγῆς ἔξ (6) πραγματικῶν τῶν ἑκατομυρίων δραχμῶν.

Ἐὰν μὴ ἐκπλαγῶσιν οἱ μὴ εἰδότες καὶ ἄς μὴ σαρκάσωσιν οἱ φρονοῦντες ὅτι ἔλυσαν τὸ σταφιδικὸν ζήτημα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς σταφιδοπαραγωγῆς.

Ἐπιμένομεν ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παρακρατή-

ὡς κατὰ τὸ 1897—98 ἐξημίωσε τὴν σταφιδο-
παραγωγὴν κατὰ ἕξ ἑκατομ. δραχμῶν, καὶ ἰ-
δοὺ πῶς.

Κατὰ τὸ περισυνδὸν ἔτος εἴχομεν ἐξαγωγὴν
διακοσίων εἴκοσι ἑκατομμυρίων ἄτινα ἐπωλή-
θησαν εἰς τιμὰς κυμαινομένας κατὰ μέσον ὄ-
ρον 140—230 δραχμῶν. Διὰ τὰ διακόσια εἴκοσι
αὐτὰ ἑκατομμύρια ἐπληρώθη εἰσφορὰ περίπου
δραχ. τριάκοντα κατὰ χιλιάδα, ἃς ἐπλήρωσε
μὲν ἡ κατανάλωσις εἰς δάρος ὅμως τῆς σταφι-
δοπαραγωγῆς. Ἐν ἄλλαις λέξεσι ἡ κατανάλωσις
ἐπλήρωσε πραγματικῶς δραχ. 210—260 κατὰ
χιλιάδα. Ἐχομεν λοιπὸν ἐπιβάρυνσιν τῆς στα-
φιδοπαραγωγῆς ἕξ ἑκατομ' ἑξακοσίων χιλιάδων
δραχμῶν χάριν τῆς παρακρατήσεως, ἣτις μᾶς
ἀπέδωκεν ἀπέναντι καὶ ἀνταμοιβὴν δραχ. πε-
ρίπου ἑξακοσίας χιλιάδας ἣτοι ἀψῆκε ζημίαν
καθ' ἑνὸς περὶ τὰ ἕξ ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Τὴν ζημίαν αὐτὴν ἡμεῖς ἀναγνωρίζομεν διότι
εἰμεθα βεβαιώτατοι ὅτι ἡ κατανάλωσις
πάντως θὰ ἐπλήρωνε τὴν τιμὴν τῶν δραχμῶν
διακοσίων δέκα. Διὰ τὰ ἐπαρχιακὰ καὶ ἀνευ
τῆς παρακρατήσεως μελετῶντες ὡς ἐκ τῆς θέ-
σεώς μας τὴν πορεῖαν τῶν ἀγορῶν καθ' ὅσον τὸ
παρελθὸν ἔτος, αἵτινες ἠγόρασαν εἰς τὰς τιμὰς
τῶν διακοσίων δέκα δραχ. θὰ ἠγόραζον δὲ καὶ
ἑλλην τὴν παραγωγὴν εἰς τὰς αὐτὰς τιμὰς διότι
αὕτη ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὅτι ἦτο μι-
κροτέρα τῶν ἀναγκῶν τῆς κατὰ πολὺ.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ δευτέρα ἐπίσης ὀλεθρία τῆς
παρακρατήσεως συνέπεια, τὴν ὅποιαν δυστυχῶς
ἀγνοοῦσι καὶ οἱ παραγωγοὶ οἵτινες, φεῦ, ἐξελαρ-
ρυγκιάσθησαν ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς καὶ ἐκεί-

νων ἀκόμη οἵτινες ἀνέλαβον δι' αὐτῆς νά προστατεύωσι τὰ συμφέροντά των.

3) Ἐζημίωσε τὸ Δημόσιον ὑπερ θὰ ἐλάμβανε ἐν τῶν ἐξαγωγικῶν δασμῶν τοῦ παρακρατηθέντος ποσοῦ καὶ ὑπερ ἀνέρχεται εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας δραχ. μόνον διὰ τὸ ἔτος 1897—98. Προφανῶς ἡ γενναιοῦτης τοῦ δημοσίου καὶ ἡ καλὴ αὐτοῦ διάθεσις διὰ τὴν σταφιδοπαραγωγὴν εἶνε ἀναμφισβήτητος, ὑποθέτομεν ὅμως ὅτι αὐταὶ δὲν θὰ ἐπαναληφθῶσι βεβαίως καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἡ δωρεὰ δὲ αὕτη θὰ παύσῃ, ἀφοῦ, ὡς ἀποδεικνύομεν, γίνεται εἰς μάτην καὶ βλάβην τῆς σταφιδοπαραγωγῆς.

4.) « Ἡ παρακράτησις ἀποτελεῖ ἔγκλημα διὰ τὴν σταφιδικὴν παραγωγὴν τῆς Ἐπτανήσου καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου. »

Ἐξηγοῦμαι.

Ἐάν διὰ τὴν Πελοπόννησον ἡ παρακράτησις εἶχεν ἓνα σκοπὸν ἐπιβληθεῖσα κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, διὰ τὴν Ἐπτανήσον οὐ μόνον δὲν εἶχε κανένα, ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ μία φορολογία, ὅπως δημοτικὴ, ὅπως ληστρικὴ, κατὰ τὸ παρελθόν μάλιστα ἔτος, καθ' ὃ γνωστὴ ἡ ἀποστολὴ τῆς καθόλου ἐφχρημογῆς τῆς.

Ἡ Ἐπτανησιακὴ παραγωγὴ, ἀνερχομένη εἰς τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια κατὰ μέσον ὄρον ἐξοδεύεται πάντοτε ὀλόκληρος, διότι τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἐκεῖ, ἐργασθὲν, ἔχει ἐξεύρει, εἰδικούς—οὕτως εἰπεῖν—τόπους καταναλώσεως, δὲν ὑπάρχει δὲ οὔτε ὑπῆρξεν ἔτος καθ' ὃ νὰ παρέμεινεν ἀπόθεμα ἐν Ἐπτανήσῳ

(ἐξαίρεσαι μόνον τὸ 1893.) καὶ καθ' ὃ ἡ σταφίς αὐτῆς νὰ μὴ ἐπωλήθη ἔξω μέχρι κόκκου. — Σπανίως μίᾳ ἐκπτώσει τιμῶν ἐν Πελοποννήσῳ, παρέσυρε καὶ τὰς τιμὰς ἐν Ἐπτανήσῳ, διὰ τοῦτο δὲ ἐκεῖ αἱ τιμαὶ οὐ μόνον μένουσιν διαρκῶς σταθεραὶ ἀλλὰ καὶ ὑψοῦνται ἀκόμη, ὡς ἐκ τῆς ἀνελεμποῦς ζητήσεως τῶν εἰδικῶν ἐκείνων ἀγορῶν τῆς Ἐπτανησιακῆς σταφίδος.

Ἰπὸ τοιαύτας περιστάσεις καὶ τοιαύτας συνθηκᾶς, διὰ ποῖον λόγον ἡ κυβέρνησις ἐπιβάλλει παρακράτησιν εἰς τὴν Ἐπτανήσον, ἀφοῦ ἡ παραγωγὴ αὐτῆς εὐ μόνον κρίσιν δὲν ἐφοβήθησθετο εὐ μόνον δὲν εὐρίσκεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθηκᾶς ὑφ' ἃς ἡ Πελοποννησιακὴ, ἀλλὰ ἐξοδεύεται πάντοτε καὶ κατὰ προτίμησιν ὁλόκληρος;

Δὲν εἶναι ἀφρόνως ἐγκληματικὴ πολιτεία ἡ φορολογουσα ἄνευ λόγου καὶ ἀδικώτατα διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας λαοῦ, ὅστις δὲν ἔχει ἄλλα προϊόντα διὰ νὰ ζῆσῃ, φορολογουσα δὲ αὐτὴν μόνον καὶ μόνον ὅπως ρίπτεται εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς παρακρατήσεως ἢ σταφίς ἄλλων ἐπαρχιῶν, ὧν οἱ λαοὶ καλλιεργοῦν καὶ ἄλλα προϊόντα καὶ πορίζονται ἐξ αὐτῶν πολλά, ὡς ἐπὶ παραδείγματι οἱ Καλάμιοι; Κατεδίκασε δὲ οὕτω καὶ τὴν παραγωγὴν τῶν ἐπαρχιῶν τούτων εἰς αἰωνίαν ἐξορίαν ἀπὸ τὰς ἀγορᾶς τῆς καταναλώσεως;

Ἀπόδειξις τῆς ἀπανθρώπου ταύτης φορολογίας τῆς Ἐπτανήσου εἶναι καὶ ἡ ἐξῆς,

Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἐκεῖ οὐδέποτε διδερὶ πράγμα εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς παρακρατήσεως καὶ ἂν τὸ πράττει, ποτὲ τὸ πράττει σπανιώτατα καὶ ἐξ ἀνάγκης, ἔταν δὲν ἔχη πρόχειρα δελ-

τία, αγοράζει δὲ πάντοτε θελτία παρακρατήσεως πάντοτε ἐντεῦθεν· καθόσον δὲν τὴν συμφέρει νὰ ρίψη εἰς τὴν παρακράτησιν σταφίδα ἣτις εὐρίσκει πάντοτε ἐκτίμησιν καὶ ἀγορὰν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ. Τὰ αὐτὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἐνταῦθα καὶ διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς Αἰγιαλείας καὶ Πατρῶν.

Καὶ ὁμοῦς ὁ Ἑπτανήσιος, ὁ Αἰγιεὺς καὶ ὁ Πατρινὸς φορολογεῖται ἀπηνῶς καὶ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ἐκ τοῦ ἰδρωτός του καὶ τοῦ κτήματός του, φόρον εἰς τὴν ἐπιπολαιότητα καὶ τὴν ὑστεροβουλίαν, αἵτινες ρυθμίζουνε τὴν ἐξέλιξιν καὶ καθορίζουσι τὴν λύσιν ὄλων τῶν σπουδαίων τῆς χώρας μας ζητημάτων.

Καὶ μέχρις ἐδῶ ἐξητάσθησαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρακρατήσεως ὡς μέτρου. Ἡδὴ ἄς ἐξετασθῇ καὶ ἡ δευτέρα ὑπόστασις αὐτῆς, καὶ ἄς ἴδωμεν ποῦ εἶνε ὡς θεσμὸς καὶ τί ὡς τοιοῦτος, ἐπέφερον ἡ παρακράτησις.

Καὶ ἔχομεν·

1) «Ζημίαν εἰς μερικὰς ἐπαρχίας ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἀποθηκῶν.»

Καθ' ὃν τρόπον ἡ «Σταφιδικὴ Ἐνωσις Πατρῶν» ὑπέδειξε καὶ ἐπέτυχε τὴν λειτουργίαν τῆς παρακρατήσεως κατὰ τὸ τρέχον ἔτος. ἄλλο δὲν κατρωθῶθη ἢ ἡ ζημία μερικῶν ἐπαρχιῶν, ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἀποθηκῶν τῆς παρακρατήσεως.

Ὁ περιορισμὸς τῶν ἀποθηκῶν ἀναγκάζει τὰς ἐπαρχίας ἐκεῖνας, αἵτινες δὲν ἔχουσιν ἀποθήκας, νὰ στέλλωσι τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουσιν τιαυτὰ καὶ νὰ ἐπιβαρύνωνται οὕτω μὲ ἐξοδα

μεταφορᾶς καὶ λιμενικοῦς καὶ δημοτικοῦς φόρους περὶ τὰς δραχ. δεκαπέντε κατὰ χιλιάδα ἢ ἀναγκάζονται νὰ πωλῶσιν αὐτὸ, πρὸς ἀποφυγὴν ὄλων αὐτῶν τῶν ἐξόδων εἰς τιμὴν μικροτέραν ἐκείνης τῶν Καλαμῶν, ὧν ἡ ποιότης εἶναι κατωτέρα ὄλων τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν.

Καὶ ἐνταῦθα δύναται τις νὰ γνωρίσῃ ἐντελῶς τὴν ἐξυπηρέτησιν, ἣν προσφέρει εἰς τὰ συμφέροντα τῆς σταφιδοπαραγωγῆς ἢ «Σταφιδικῆ Ἐνωσις», ἐργαζομένη μεθ' ὄλων τῶν φώτων καὶ ὄλης τῆς ζέσεώς της ὑπὲρ σκοποῦ, ὡς ὁ ἀνωτέρω περιορισμὸς, καὶ τὴν προσοχὴν ἐξ ἄλλου τῆς Πολιτείας, ἣτις ἀβασανίστως καὶ ἐπιπολαίως ἀποβλέπουσα εἰς τὸ νὰ εὐχαριστήσῃ ἄτομα καὶ ὄχι νὰ ἐνισχύσῃ τὴν γενικὴν ὠφέλειαν, ψηφίζει ἀβασανίστως ὅ,τι τῇ ὑποβάλλεται, μὴ μελετῶσα αὐτὸ καὶ μὴ ἐνδιαφερομένη ἂν τὰ ἀποτελέσματά του θὰ εἶνε ἐπιβλαβῆ καὶ ὀλέθρια ἀφοῦ δὲν συμβουλευέται τὴν κρίσιν τῶν εἰδημόνων· ἀλλ' ἀρκεῖται μόνον εἰς ὅ,τι ἀποφασίζει τὸ προεδρεῖόν της »Σταφιδικῆς Ἐνώσεως» ὅπερ εἰς τριαῦτα ὑποπίπτει χονδρικοῦ λάθου ὡς ἐκ τῆς ἀπειρίας του.

« Καταχρήσεις, καταχρήσεις, καταχρήσεις »

Εἶναι ἄραγε ἀνάγκη νὰ προσπαθήσωμεν καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου νὰ πείσωμεν δι' ἐπιχειρημάτων καὶ ἀποδείξεων τοὺς ἀναγνώστας μας;

Αἱ καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἀπίστευτος ἀτέλεια καὶ ἐλαττωματικότης τοῦ θεσμοῦ τῆς παρακρατήσεως ἐπέτρεψε νὰ γίνουσι, καὶ ἡ ἐλευθερία, ἣν παρέχει οὗτος ἐν ταῖς λεπτομερείαις του

πρὸς ἐκτέλεσιν παντὸς εἴδους κλοπῆς, εἶναι γνωστή πλεον εἰς ὅλους, ἀρκεῖ δὲ ἡ φήμη τῶν Καραλήδων, τῶν Παπαδάκκιδων καὶ τῶν μεγάλοσχημῶν συνεταιρίων τῶν—εἰς τοὺς τελευταίους δυστυχῶς δὲν ἔδαλε χέρι ἡ δικαιοσύνη—καὶ ἔλων τῶν ἀποθηκαρίων, ὅπως διαπιστωθῆ ἡ ἐμβριθεία μεθ' ἧς εἰργάσθησαν αἰτεκοῦσαι τὴν παρακράτησιν κεφαλαί καὶ αἰ κανονίσασαι τὸν ὄργανισμὸν καὶ τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ.

Διατὶ ὅμως, ἐνῶ ἀπεδείχθη πλεον ἡ σιτιβαρῆς ἢ ἐλαττωματικότης τοῦ θεσμοῦ τῆς παρακρατήσεως, ὡς θεσμοῦ, καὶ ἐγνωρίσθησαν τὰ στάδια ἅτινα ἀνοίγει εἰς πᾶσαν κατάχρησιν καὶ κλοπὴν καὶ ἀπάτην, διατὶ ἐρωτῶμεν, ὁ θεσμὸς οὗτος νὰ ὑφίσταται ἀκόμη, ὡς ἔχει; Δὲν ἀποτελεῖ ἡ διατήρησις τοῦ μνημεῖον ἀπελπιστικὸν τῆς ἀδιαφορίας ἐκείνων, οἵτινες ἐτάχθησαν φρουροὶ τῆς παρακρατήσεως, καὶ διὰ τῆς διατηρήσεως ταύτης ἡ Πολιτεία δὲν φαίνεται ἐπιθυμοῦσα νὰ στολίῃ ἐκάστοτε τὰ πινάκια τῶν Κακουργοδικείων τῆς, ὅπως οὕτω παρέχεται εὐκαιρία ὠφελείας καὶ δράσεως εἰς τὰς ἐκπροσωπούσας αὐτὴν φατρία;

ΓΕΝΙΚΟΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Χωρὶς νὰ προτιθέμεθα νὰ περιαυτολογήσωμεν ἐνταῦθα καὶ χωρὶς νὰ φρονῶμεν, ὅτι ἡμεῖς καὶ μόνοι ἐνεκύψαμεν εὐστόχως εἰς τὸ σταφιδικὸν ζήτημα καὶ ἀνεύρομεν ἐν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὠφελιμότητα ἢ μὴ τῆς παρακρατήσεως, ἐλπίζομεν οὐχ' ἥττον εἶτι ἡ ἀλήθεια αὕτη ἀναπηδᾷ ζωντανῇ πάνοπλος ἐκ τῶν

ἀντιθέτων γεγονότων, ἅτινα ἐξημιούργησεν ἡ παράλογος ἐφαρμογή τῆς παρακράτησεως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1897 καὶ ἐντεῦθεν. Καὶ δὲν χρειάζεται ἢ νὰ ἔχῃ τις τὴν κοινὴν ἀντίληψιν, νὰ δύναται νὰ διακρίνῃ καὶ μελετᾷ τὰς περιστάσεις καὶ τὰ γεγονότα καὶ τὰ πράγματα ἄνευ προκαταλήψεως, μετὰ ψυχραιμίας καὶ πόθου συνάμα τῆς ἀληθείας, ὅπως πεισθῆ περὶ τῶν ζημιῶν ἃς ὑπέστημεν καὶ τῶν εὐθυνῶν ἃς ἀνελάδομεν ἀπέναντι τῆς σταφιδοπαραγωγῆς καὶ τοῦ σταφιδικοῦ μέλλοντος ἐπιβαλόντες καὶ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη τὴν παρακράτησιν.

Εἶναι ἀληθῶς ἀκατανόητος καὶ λίαν ἐπικίνδυνος ἡ τακτικὴ, μεθ' ἧς διαχειρίζονται καὶ ἐξυπηρετοῦνται ὅλα τὰ τὰ σπουδαῖα ζητήματα ἐν τῇ χώρᾳ μας, δὲν ὑπάρχει δὲ δυστυχῶς οὐδαμοῦ τοῦ πολιτειακοῦ καὶ κοινωνικοῦ ὄργανισμοῦ μας κλάδος, ὅπου ἡ ἐπιπολοιοῦτος νὰ μὴ ρυθμίξῃ τὰς σκέψεις, ἢ ἀμάθεια νὰ μὴ καθοδηγῇ τὴν δράσιν καὶ ἡ **ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΙΑ** νὰ μὴ πλαισιῶσιν τὴν καθόλου ἐξέλιξιν οἰουδήποτε σημαντικοῦ ζητήματος. Φερόμενοι πάντοτε ἀπὸ ἐγωϊσμοῦ καὶ ἰδιοτελείας καὶ σκοποῦντες ἐν παντὶ τὴν ἐπίτευξιν ὅχι τοῦ γενικοῦ ἀλλὰ τοῦ ἰδιοκατέρου συμφέροντος, κατηντήσαμεν νὰ καθιστῶμεν τὰ πάντα ἀτελεῖ καὶ χλωὰ καὶ ἀνωφελῆ καὶ ἐπιζήμια, ἐκ τούτου δὲ τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῆς παρακμῆς, ἣτις μᾶς καταδιδρῶσκει καὶ θά μᾶς θανατώσῃ, πρὶν ἢ ἀκμάσωμεν, ἂν σκέψεις ὑγιέστεραι καὶ προθέσεις εἰλικρινέστεραι πρὸς τὸ γενικὸν συμφέρον δὲν ἀντικαταστήσωσιν τὴν καθόλου μέχρι τοῦδε δράσιν μας.

Τὸ σταφυδικὸν ζήτημα, οἷον ὑφίσταται σήμερον ἀποτελεῖ μίαν ἀκόμη στιβαρὰν καὶ θλιθεράν συνάμα ἐπιθεβλωσιν τῆς ὡς ἄνω καταστάσεως.

Πρωορισθεῖσα ἡ σταφίς ν' ἀποτελεῖ πάντοτε τὸν γονιμώτερον παράγοντα πλούτου καὶ εὐμαρείας εἰς τὴν χώραν μας, ὡς κατέχουσα μοναδικὰ καὶ ἀπαράμιλλα προσόντα, δι' ὧν δύναται νὰ καταστῇ Χρήσιμος εἰς ἕλον τὸν κόσμον, ἀφέθη ἕλως ἀνυποστήρικτος ἐν τῇ ἐμπορικῇ τῆς ἐξελίξει, ἂν δὲ δὲν εὐρίσκετο τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον καὶ ἂν δι' αὐτοῦ δὲν ἐπεδιώκετο μετ' ἐπιμονῆς καὶ αὐταπαρνήσεως ἢ διαδόσεις τῆς σταφίδος καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῆς—οὕτως εἰπεῖν—εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἀναμφισβόλως αὕτη θὰ ἐχρησίμευε σήμερον ὅχι εἰς παροχὴν πλούτου διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ὡς προϊόν οὗτινος ἢ χρεῖς δὲν θὰ ἐξήρχετο ἰῶν ὄρων τῆς χώρας μας!

Καὶ δὲν ἀρκεῖ ὅτι δι' ἀστόργου ἀδιαφορίας περιέβαλλε τὸ προϊόν μας ἡ Πολιτεία ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ ἔταν, χάρις εἰς τὸ ἐμπόριον ἐγνωρίσθη ἐξετιμῆθη καὶ ἐξηπλώθη εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἔταν ἤρχισε πλέον ἢ θέσις του νὰ καθίσταται ἀσάλευτος καὶ ἡ τύχη νὰ φαίνεται εἰς αὐτὸ πλέον ἢ εὖνους, ἔταν ἡ Εὐρωπαϊκὴ κατανάλωσις — βρώσεως καὶ βιομηχανίας — ἡσθάνθη ὅτι τῇ ἦτο ἀπαραίτητος ἡ σταφίς, τότε ἡ Πολιτεία ἀποβάλλει ἐπ' ὀλέθρῳ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς καὶ διὰ θεσμοῦ ἀλογίστου καὶ πλήρους ἀμαρτιῶν ἐπιβάλλει φραγμοὺς εἰς τὴν κατακτητικὴν πορείαν τῆς καὶ ἐγκληματοῦσα περιορίζει ἀνευ λόγου τὴν κατανάλωσιν τῆς δημιουργοῦσα νέαν κρίσιν καὶ στραγγαλιζοῦσα τοιοῦτοτρόπως ἕλας τοῦ μέλλοντος τὰς θετικὰς ἐγγυήσεις.

Ἀνεγνωρίσαμεν προηγουμένως καὶ ὁμολογοῦμεν καὶ ἐδῶ, ὅτι ἡ ἐξεύρεσις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρακρατήσεως κατὰ τὰ δύο πρῶτα εἶδη ὑπῆρξεν ἐπωφελεστάτη, ὡς σώσασα τὸ προῖόν ἀπὸ ἐπικίνδυνον περιπέτειαν καὶ ἐπαναγαγοῦσα τὴν λειτουργίαν παραγωγῆς καὶ ζητήσεως εἰς τὸ πρῶτον ἄρμονικόν καθεστῶς. Μετὰ τὴν πολύτιμον ὁμως αὐτὴν ἐργασίαν ἡ ἀποστολὴ τῆς παρακρατήσεως εἶχε λήξει πλέον, ἀπέμεινε δὲ ὅπως τὸ προῖόν ἐλεύθερον ἐξακολουθήσῃ πάλιν τὴν νικηφόρον ἐξέλιξίν του.

Δὲν ἀφῆκεν ὁμως ἡ Ἑλληνικὴ πανδαγμοσύνη.

Ἐξηγέρθη σύσσωμος, ἐφαντάσθη κινδύνους ἀλλὰ Δονκιωτὸς, εἶδε παντοῦ ἐσχορπισμένα οἰκτρῶς οἰκτρὰ οἰκονομικῆς καταστροφῆς εἰρήπια, καὶ ἐν τῇ ταραχῇ καὶ τῇ ζάλῃ τῆς ἐκείνη μὴ δυναμένη νὰ ἴδῃ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν, ἐφώναξε, διεμαρτυρήθη, ἐκλαυσεν καὶ ἰκέτευσεν, ἕως οὔ ἡ παρακράτησις ἐγένετο τὸ τρίτον ἤδη Νόμος τοῦ Κράτους.

Οὕτως ἑκατὸν ἑκατομμύρια σταφίδος ἀφηρέθησαν διὰ μιᾶς ἐκ τοῦ στόματος τῆς καταναλώσεως, ζιμίαι σπουδαῖαι εἰς τε τὴν σταφιδεπαραγωγὴν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὸ δημόσιον ἐπῆλθον, ὡς ἀνωτέρω ὑπεδείξαμεν, δυσπιστία ἐνεψώλευσεν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν ξένων ἀγορῶν, ὡς ἐκ τῶν παραλόγων ἀξιώσεών μας, κατάπτωσις τιμῶν ἐγένετο ραγδαία, ὡς ἐκ τῆς θεβιασμένης ὑψώσεως ἦν ἐπεδιώξαμεν καὶ ὑπὲρ ὄλα αὐτὰ καὶ ὀλεθριώτερος ὄλων αὐτῶν κατωρθώθη ὁ ἐξαναγκαστικὸς περιορισμὸς τῆς καταναλώσεως, καθ' ἣν ἐποχὴν αὕτη εἶχε τάσεις ἀξίησεως, καὶ

ἡ καταστροφὴ τοῦ μέλλοντος τοῦ προϊόντος μας, ὅτε τοῦτο διηνοίγεται λογικῶς εὐελπί.

Τίς ἐκ τῶν πολιτευομένων μας μέχρι σήμερον ἔλαβε τὴν καλωσύνην ποτὲ νὰ ἐξετάσῃ τοὺς εἰδημόνας συνεπαρχιώτας του ποῖα εἶνε τὰ καταλληλότερα μέτρα, ἅτινα πρέπει νὰ ληφθῶσι διὰ τὴν ταχύτεραν καὶ ἐντελεστέραν λύσιν τοῦ σπουδαιοτάτου καὶ ζωτικωτάτου διὰ τὸν τόπον δλόκληρον σταφιδικοῦ ζητήματος, ὅπερ ἀπασχολεῖ ἐπὶ τόσα τώρα ἔτη δλόκληρον τὴν σταφιδιαν Ἑλλάδα καὶ εἰσέτι δὲν εὐρέθη οὐδὲν σωτήριον μέτρον χάρις τὴν ἀμερικνησίαν τῶν ἐκίστοτε κυβερνήσεων καὶ τὴν ἀσθενῆ καὶ ἀχαριν ὑποστήριξιν τῶν ἀντιπροσώπων ὄλων τῶν σταφιδοφόρων ἐπαρχιῶν ἐν τῷ κοινεβουλίῳ;

Οὐδεὶς βουλευτῆς, τολμῶ εἰπεῖν, ἔλαβε ποτὲ τὴν περιέργειαν νὰ ἐρωτήσῃ ἔστω, ποῦ καὶ πῶς ἐξοδεύεται ἡ σταφίς μας καὶ ποῖα τὰ αἷτια αἰτινα ἐπιφέρουν τὴν ἐκπτώσιν τῶν τιμῶν. Ἐξ ἀκοῆς γνωρίζουν μερικοὶ, ὅτι ἡ σταφίς ἐξοδεύεται ἐν Ἀγγλίᾳ, Ἀμερικῇ, Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλὰ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν γνωρίζει ποῖαν ποσότητα καταναλίσκει ἐκάστη χώρα. Ποτὲ δὲν ἐφρόνησαν νὰ μάθουν διατί μᾶς μένει περίσσευμα ἐν Ἑλλάδι. Τυχαίως ἀκούουσι παρὰ μερικῶν καλλοβελητῶν ὅτι ἡ παρακράτησις ἔσωσε τὸν τόπον καὶ πρέπει νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ νὰ ψηφισθῇ διὰ 10 χρόνια, ὅπως ἐπέλθη τελεία ἡ σωτηρία τῆς σταφιδοπαραγωγῆς (;) Καὶ εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ὁ βουλευτῆς δὲν ἐξετάζει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προτεινομένου μέτρον, τὰς συνεπείας του ἐπὶ τῆς σταφίδος, δὲν ἐξετάζει ποῖα, ἀκριδῶς εἶναι τὰ αἷτια τῆς ἐξηγητελισμένης θέσεως

τοῦ προϊόντος, ἀλλ' ἀμελετήτως καὶ ἄνευ ἐνδιαφέροντος πραγματικοῦ πρὸς τὴν σταφιδοπαραγωγὴν ἀρπάζει τὸ σιτηρίον, ὡς τῷ εἶπον, μέτρον τῆς παρακρατήσεως, τὸ ὑποβάλλει εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸ ψηφίζει, μὲ τὴν πεποιθήσιν ὅτι εἶνε ἀντισυνταγματικὸν καὶ ἀναγκαῖον κακὸν!

Καὶ ἰδοὺ ἡ τακτικὴ αὕτη τῶν κ. κ. ἀντιπροσώπων εἰς ποῖον σημεῖον μᾶς ἔφερον.

Πρὸ ὀλίγου μόλις χρόνου μᾶς ἐξεφύτρωσαν πάλιν οἱ Πειραιεῖς ἐργοστασιάρχαι διὰ τῆς ἡμερίδος «Ἄστως» ζητοῦντες ἀπὸ τοῦ βουλευτῆς των, οὔτε πολὺ οὔτε ὀλίγο. Νὰ τοῖς παραδοθῇ ὀλόκληρον τὸ παρακρατούμενον ποσὸν τῆς σταφίδος ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτοὺς ἀντὶ 30 τριάκοντα (!!!) δραχμῶν κατὰ χιλιάδα. Διότι μὲ 40—50 δραχ. ἄς μέχρι τοῦδε ἐπλήρωνον εἰς τὸ δημόσιον δὲν τοὺς συμφέρει καὶ οἱ καλοὶ νοικοκυραῖοι τρέχουν κίνδυνον νὰ χάσουν τὴν περιουσίαν των!

Τὰ ἐξῆς παραδείγματα εἶναι ἀρκετὰ νὰ πείσωσι καὶ τοὺς μᾶλλον ἀδαεῖς περὶ τὰ σταφιδικὰ.

Ὁ κ' Οἰκονόμου, ἐκ Πειραιῶς, συνέστησεν ἐργοστάσιον σιροπίου ἐν τῇ πόλει μας καὶ εἶχε κατανάλωσιν περὶ τὰς διακοσίας χιλιάδας λιτρῶν σταφιδοκάρπου κατὰ μῆνα. Ἐπειδὴ ὁ κ. Οἰκονόμου δὲν εἶχε τὸ προνόμιον ὅπερ οἱ ἐργοστασιάρχαι Πειραιῶς ἔχουσι, νὰ προμηθεύηται τοῦτέστι σταφιδοκαρπὸν ἐκ τῆς παρακρατήσεως, ἠγόραζε σταφίδα ἐκ τῆς ἀγορᾶς πρὸς δραχ. 135—140 ἦτοι 100 δραχμᾶς κατὰ χιλιάδα πλέον τῆς τιμῆς, ἣν πληρώνουσι οἱ προνομιοῦχοι ἐργοστασιάρχαι Πειραιῶς, ἐκέρδιζε δὲ ἐκ τῆς ἀποσταλάξεως 40—50 δραχ. κατὰ χιλιάδα.

Ἔτερον παράδειγμα είναι ἡ μεγάλη οἰνοποιία τοῦ κ. Κλάου. Ὁ κ. Κλάου προχθές ἀκόμη ἡ γόρασεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς πρὸς δραχ. 140 πρᾶγματος Μεσολογγίου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐργοστασίου του ! Φαντασθῆτε τώρα τοὺς κ. κ. Φινοπούλους, Ζάνου καὶ Ρῶς, Κοτσώνην καὶ Κολοσοῦκαν, Ἀδελφοὺς Μπαρμπάρσου κλπ. ἐργοστασιάρχας τί χρηματικὰ ποσὰ κερδίζουν ἀγοράζοντες τὴν παρακράτησιν ἀπὸ 30 ἕως 50 δραχ. κατὰ χιλιάδα ! Διὰ τῶν ἀνωτέρω δὲν θέλω οὔτε πρὸς στιγμὴν κἄν νὰ νομισθῆ ὅτι δυσαρεστοῦμαι διὰ τὰ κέρδη τῶν ἄνω κυρίων, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα χαίρω καὶ εὐχαριστοῦμαι διὰ τὰ πλοῦτή των, διότι τοιοῦτο ρόπως προσθεῖει ἡ ἐγγύριος βιομηχανία, ἣτις εἶνε καὶ ἡ ζωὴ τοῦ τόπου. Δὲν δύναμαι ὅμως νὰ μὴ ρίψω κραυγὴν διαμαρτυρίας, διὰτὶ οἱ κύριοι οὗτοι νὰ προμηθεύωνται τόσῳ εὐθηνὸν τὸν καρπὸν καὶ νὰ μὴ ἔρχωνται καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ ἀγοράζουσι μὲ τὰς τιμὰς ποῦ ἀγοράζουσι οἱ συναδελφοίτων Οἰκονόμου καὶ Κλάου, οὔτινες δὲν ἐμπορεῦνται τὴν σταφίδα εἰς τὸ Ἐξωτερικόν ἀλλὰ τὴν μεταβάλλουσι ὁ μὲν πρῶτος εἰς σιρόπιον, ὁ δὲ δεῦτερος εἰς οἶνον ! Γιατὶ τίχα νὰ συμφέρη τὸν Οἰκονόμου νὰ μεταβάλῃ τὴν σταφίδα εἰς σιρόπιον μὲ τιμὴν 130—140 δραχ. κατὰ χιλιάδα καὶ τοὺς κυρίους προνομιοῦχος ἐργοστασιάρχας νὰ μὴ τοὺς συμφέρη :

Καὶ δεδαίως τοὺς συμφέρει διότι ἔχετε ἐνώπιόν σας τὴν ὁμολογίαν τῶν κ. Ζάνου καὶ Ρῶς ἐν τῇ σταφιδικῇ Συνεδρίῳ, ἣτις ἐπιβεβαιώνει τοὺς ἀνωτέρω ἰσχυρισμοὺς μας. Ἴδού αὐτὴ.

• Ἀφήσατέ μας ἐλευθέρων τὴν κατασκευὴν

οιροποιόν και οίνου εκ σταφίδος, και προτεινο-
μεν να υποχρεούμεθα δια συμβολαίου ν' αγο-
ράζωμεν πλέον των εξήκοντα εκατομμυρίων κατ'
έτος προς 101—120 δραχ. κατά χιλιόλιτρον».

Ἐν ἄλλαις λέξεσι μᾶς λέγουσιν, ἅμα κατορ-
γηθῆ ὁ νόμος τῆς παρακρατήσεως ὅστις ἀπα-
γορεύει τὴν οἰνοποίησιν και οἰροποποίησιν, αὐ-
τοί εἶναι εἰς θέσιν ἔχι μόνον 20 εκατομμύρια
λιτρῶν, ἅτινα ἐξοδεύει ἡ ἐγχώριος βιομηχα-
νία, νὰ καταναλώσουν ἀλλὰ 60 εκατομ. και ἄνω
πρὸς δραχ. 100—120. Μ' ἄλλα λόγια, ἔχι μόνον
δὲν τρέχει κίνδυνον τὸ εἶδος νὰ κατέλθῃ τῶν
δραχ. 120—ἀλλ' ἡ ἐγχώριος βιομηχανία θ' ἀναγ-
κασθῆ νὰ πληρώσῃ και δραχ. 140 και ἄνω ἀ-
φοῦ μόλις 25 ἕως 30 εκατομμύρια θὰ μένουσιν
δι' αὐτὴν ἐκ τῆς ἐλοκλήρου ἐσοδείας, ὡς θὰ ἀ-
ποδείξωμεν ἀμέσως κατωτέρω.

Ἐρωτῶμεν:

Τί ἐπεξήτησαν διὰ τῆς παρακρατήσεως οἱ πα-
ρακρατητικοί; Μᾶς τὸ εἶπον χιλιᾶκις. Τὴν ἰσορ-
ρόπησιν τῆς παραγωγῆς πρὸς τὴν ζήτησιν. Πρὸς
στιγμὴν συμφωνοῦμεν. Ἐξεταστέον ὁμως, ὑπάρ-
χει ἡ μᾶλλον θὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ μέλλον περισ-
σευμα διὰ νὰ τὸ πολεμήσῃ ἡ παρακράτησις; Ἄς
λάβωμεν τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐπιούμων στατι-
στικῶν τοῦ κ. Μόρφη, τοὺς ὁποίους και οἱ πα-
ρακρατητικοὶ παραδέχονται, και ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ
δύνανται νὰ ἀμφισδητήσουν τὸ κῦρος των.—Ἐκ
τῶν στατιστικῶν λοιπὸν τοῦ κ. Μόρφη ἀποδει-
κνύεται ὅτι ἡ παγκόσμιος κατανάλωσις ἐξοδεύει
κατ' ἔτος κατά τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς
130—135,000 τόννους, ἧτοι περίπου 280 ἑκατ.

λιτρῶν εἰς τιμὰς λίαν ἱκανοποιητικὰς, τοῦτέστι ἄνω τῶν δραχ. ἑκατὸν τεσσαράκοντα διὰ τὰ ἐπαρχιακά.

Ἡ ἐσοδεία ὑπολογίζεται παρὰ τῶν εἰδημόνων κατὰ μέσον ὄρον ὅτι αὕτη δὲν θὰ ὑπερβαίῃ τὰ τριακόσια δέκα ἑκατομ. Ἔχομεν λοιπὸν ἀπέναντι τριακοσίων δέκα ἑκατομ. παραγωγῆς, 280 ἑκατ. καταναλωσιν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ θετικῷ, παγίαν, μᾶς περισσεύουν δὲ 20 ἑκατομ. διὰ τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν πρὸς τὴν ὁποίαν τὰ παραχωροῦμεν, χάρις εἰς τοὺς νομοθέτας τοῦ σωτηρίου μέτρου, πρὸς δραχ. 25 ἕως 50 κατὰ χιλιάδα! Ἐνῷ ἡδύνατο, ὡς ἐμολογεῖ ἡ ἰθία νὰ τὰ πληρώνη καὶ ἄνω τῶν δραχμῶν 120 μὲ βλέψεις νὰ ἐξοδεύσῃ καὶ πεντήκοντα ἑκατομ' ὡς ἰσχυρίζονται ὅλοι οἱ ἐργοστασιάρχαι.

Ἐκ τῆς ὁμολογίας λοιπὸν αὐτῆς τῶν ἐργοστασιαρχῶν τί ἀποδεικνύεται; Ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ παρακράτησις δὲν ἔχει πλέον προορισμὸν νὰ πολεμήσῃ ἀποθέματα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἰσορροπήσῃ τὴν παραγωγὴν πρὸς τὴν ζήτησιν, ἀλλ' ἔχει σκοπὸν νὰ πλουτίζη τοὺς προνομιοῦχοις ἐργοστασιάρχαις, καὶ νὰ δημιουργῇ τὰς γνωστὰς καταχρήσεις, αἰτινες ξεσποῦν εἰς τὴν ράχιν τῶν τιμίως συναλλασσομένων σταφιθεμπόρων ἢ ἔχει σκοπὸν νὰ φορολογῇ ἀπανθρώπως τὴν σταφιδοπαραγωγὴν καὶ νὰ περιορίζῃ τὸ εἶδος εἰς ὠρτισμένην περιφέρειαν καταναλώσεως. Αὐτὸν, καὶ μόνον αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχει ἡ παρακράτησις.

Θὰ εἶναι λοιπὸν αὐτόχρημα ἔγκλημα ἡ περαιτέρω ἐφαρμογὴ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἀφοῦ ὡς ἄνωτέρω λέγω, οὐδένα εὐεργετικὸν σκοπὸν

ἔχει νὰ ἐξυπηρετήσῃ, οὔτε ἔχει νὰ πολεμήσῃ ἀποθέματα ἐν τῇ ἐξωτερικῇ, καθόσον τοιαῦτα σήμερον εὐτυχῶς εἶναι ἀσήμαντα. Τοῖς ἐπιβάλλεται λοιπὸν ἐν ὀνόματι τοῦ εἴδους αὐτοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας του νὰ τὸ ἀφήσουν ν' ἀναπνεύσῃ καὶ νὰ τὸ ἀφήσουν νὰ τρέξῃ τὸν δρόμον του τὸν ὅποιον μόνον του εὐτυχῶς γνωρίζει νὰ διανοίγῃ. Δὲν ἔχει ἀνάγκην τῆς βοηθείας των! Ἡ Γαλλία ἔθεσεν ἀπαγορευτικούς δασμοὺς καὶ ἐν τούτοις καταζητεῖται ἐκεῖθεν τὸ προϊόν, διότι εἶναι πολύτιμος ἢ χρήσις του. Ἡ Ἀμερικὴ ἔθεσε βαρῦτατον δασμὸν καὶ ἡ ἔτησία κατανάλωσις τῆς δὲν κατῆλθε τῆς συνήθους. Γεγονότα ἅτινα ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ κλονίσουν τὴν περὶ τῆς παρακρατήσεως πεποιθήσιν των ἀφοῦ αὕτη κατέστη ὄχι μόνον ἄχρηστος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς διὰ τὸ εἶδος αὐτό, καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον.

Συμφωνοῦμεν μετ' αὐτῶν πληρέστατα ὅτι πρέπει νὰ προστατευθῇ ἡ σταφιδοπαραγωγὴ. Ἀλλὰ μήπως διὰ τοῦ μέτρου των τούτου εἶνε δυνατόν νὰ φανῶσι χρήσιμοι εἰς τὴν σταφιδοπαραγωγὴν; Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἐπεισθησαν περὶ τῆς πλάνης των. Ἐπάρχει ἐν τούτοις καὶ μέσον νὰ προστατεύσῃτε ἂν θέλετε τὴν σταφιδοπαραγωγὴν, ἀποφεύγοντες συνάμα καὶ τὰς ἀνωτέρω ζημίας ἃς ἐξέθεσα ἀνωτέρω ἐν λεπτομερείᾳ.

Ἴδού τὸ μέτρον αὐτό.

Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρακρατήσεως, τὸ ἔθνος ζημιόνοι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ζημιῶν ἐν περίπου ἑκατομμύριον δραχμῶν ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου τοῦ παρακρατουμένου σταφιδοκάρπου. Τὸ ἑκατομμύριον δὲ αὐτὸ ἐνῶ ἄφ'.

ένός τῷ δημόσιον τὸ ζημιώνει ἐτησίως, ἀφ' ἐτέρου δὲν τὸ ὀφελείται οὔτε ἢ σταφιδοπαραγωγῇ οὔτε τὸ ἐμπόριον. Δὲν θὰ ἴτε λοιπὸν προτιμώτερον νὰ ψηφισθῇ διὰ Νόμον, ὅπως κατατίθεται κατ' ἔτος ἐν ἑκατ. δραχμῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου ταμείου;

Διὰ τῆς θετικῆς καὶ πραγματικῆς αὐτῆς ἐγ-γυήσεως, εἶναι εὐκόλον νὰ ἐξευρεθῇ δάνειον ἐξ 20—30 ἑκατομ. δι' ὧν εἶνε δυνατόν νὰ συστηθῇ Σταφιδικὴ Τράπεζα μόνιμος καὶ δυναμένη ν' ἀντεπεξέλθῃ ὄχι μόνον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καλλιέργειας ἀλλὰ καὶ τοῦ διακανονισμοῦ τῶν χρεῶν.

Δικαίως ἴσως μερικοὶ ἰσχυρισθοῦν ἐτι τὸ ἐν ἑκατομ. δραχμῶν ὅπερ θὰ καταβάλλῃ τὸ δημόσιον ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρω τραπέζης, δὲν τὸ ζημιώνει ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου τοῦ παρακρατουμένου ποσοῦ, διότι ὅπως δῆποτε ἢ ἐγγχώρις βιομηχανία θὰ καταναλώσῃ τὰ εἴκοσιν ἑκατομμύρια σταφίδος καὶ συνεπῶς δὲν θὰ ἐπλήρωνον ἐγγεῖον φόρον. Δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ συμφωνήσωμεν εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν αὐτῶν ἀλλ' ὑποθέτομεν ὅτι ἢ Κυβέρνησις, ὅπως καλύψῃ τὸ ἑκτομμύριον αὐτὸ τῶν δραχμῶν, ἢ δύνατο νὰ θέσῃ μικρὸν τινα φόρον ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ σιροπίου μίστελ ἢ οἶνοπνεύματος καὶ οὕτω ἀποφεύγει τὴν ζημίαν δίχως νὰ ἐπηρεασθῇ καὶ ἢ κατανάλωσις τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν ἐν τῇ ἐξωτερικῇ.

Τοιοιουτρόπως νομίζομεν ἐτι θὰ ἐκλείψῃ καὶ ὁ κυκεὼν ἐκεῖνος τῶν σταφιδικῶν νομοσχεδίων, θὰ λείψουν αἱ καταχρήσεις, θὰ λείψῃ ἢ δυσπιστία τῶν ἔξω ἀγορῶν καὶ γίλια ἀλλὰ ἀμαρτήματα, ἅτινα δημιουργεῖ τὸ μέτρον τῆς παρα-

κρατήσεως και θα ελαττωθῇ συνάμα και ἡ φορολογία τῆς σταφίδος κατά 20—30 δραχ. κατά χιλιάδα τὴν ὑποίαν πληράνει ἡ κατανάλωσις εἰς βάρος τῆς σταφιδοπαραγωγῆς.

Ἄν πραγματικῶς τὸ δημόσιον θέλῃ νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς πρὸς τὴν σταφιδοπαραγωγὴν, τὸ ἀνωτέρω μέτρον εἶνε ἡ μόνη λύσις διὰ νὰ ἀνακουφισθοῦν ἀφ' ἑνὸς οἱ παραγωγοὶ και νὰ μὴ χαντακωθῇ ἀφ' ἑτέρου τὸ προϊόν και τὸ ἐμπόριον. Ὑποθέτομεν δὲ ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῇ τὸ μέτρον μὴς τούτο, καθόσον τὸ παρὰ τῶν παρακρατητικῶν ἐπιδικώμενον ὠρισμένως δὲν θὰ φέρῃ τὸ ὑποτιθέμενον ἀποτέλεσμα. Καὶ ἰδοὺ διατί.

Οἱ παρακρατητικοὶ φρονοῦσιν ὅτι διὰ τῆς παρακρατήσεως θὰ ἔχῃ εἰσόδημα ἢ προσφιλῆς των τράπεζα ἔν και ἡμισυ ἑκατομ. δραχμῶν ἑτησίως. Εἰς ἀπάντησιν τοῖς λέγομεν ὅτι πλανῶνται και πλανῶνται οὐκ ἔτι.

Διότι ναὶ μὲν εἰσέρχονται εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς παρακρατήσεως 40—45 ἑκατ. σταφιδοκάρπου, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν μόλις 18—20 ἐξοδεύονται ἑτησίως παρὰ τῆς ἐγγωρίου βιομηχανίας και ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτῶν εἰσπράττεται τὸ ποσὸν τῶν 900,000 περίπου δραχμῶν. Ἐχουσι λοιπὸν εἰσόδημα δραχ. 900,000 ἀπέναντι ἐξόδων 1,400,000, ἧτοι 280 ἑκατομ. σταφιδοκάρπου πρὸς δραχ. 4· δραχ. 1,120,000, ἃς θὰ λάβῃ τὸ δημόσιον και 280 χιλιάδων δραχ. περίπου διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς παρακρατήσεως ἐν 800 δραχ. 1,400,000 θὰ ἔχουν λοιπὸν ἔλλειμμα πραγματικὸν ἐκ πεντακοσίων χιλ. δραχ. κατ' ἔτος, ἐάν δὲ προσθέσῃτε και τὰ ἐξοδα τῆς λειτουργίας τῆς συσταθισμένης τράπεζης τότε τὸ ἔλλειμμα θὰ ἀνέλθῃ πολὺ πε-

καρτοτερον 'Η δὲ τράπεζα θὰ μένη μὲ κεφάλαια
καταχρῆμα. . . . ἀπὸ σταφίδα παρακρατήσεως!
Πρὸς μεγαλειτέραν βεβαίωσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ
αὐτοῦ παραπέμπομεν τοὺς ἀναγνώστας μας
εἰς τὸν εἰσηγητήριον λόγον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ,
ὅπου ἀναφέρεται πῶς ἡ περιουσία τῆς παρακρατή-
σεως μέχρι σήμερον εἰς χρῆμα ἀνέρχεται εἰς δρ.
δύο ἑκατομ. τετρακοσίας ἑννεήκοντα ἑννέα χιλ.
ἑνὴ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς
παρακρατήσεως οἱ ἐξαγωγεῖς εἶχον καταθέσει δρ.
δύο ἑκατομ. πεντακοσίας ἑβδομήκοντα χιλιάδας
εἰς χρῆμα. Ἐξάγεται λοιπὸν τὸ συμπέρασμα ὅτι
ἡ καταχρῆσις τῆς παρακρατήσεως ἐπὶ τριετίαν
ἔτι πλεονεκτήσει ζημίαν ἐκ δραχ. ἑβδομήκοντα μιᾶς χι-
λιάδος.

Δ. ΑΡΣΕΝΗΣ

